

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

ŠOTEK-NEJLEPŠÍ ČASOPIS
PARDUBICKÉHO KRAJE

ZÁŘÍ 2015

Uvnitř najdete :

Pozdrav z redakce

GO program

Václav Čtvrtek

Jezdíme do divadla

Atlas hub

Školní perličky

Nepřehlédněte!

Výlet za Rumcajsem

V ZOO

Po stopách B. Němcové

OVOV

Cestománie na Maltě

Zasad' strom

SEZNAMOVACÍ POBYT ŽÁKŮ 6.TŘÍD „DIVOKÉ ÚDOLÍ“ ČESKÁ RYBNÁ

Žákům 6. třídy začíná školní rok společným pobytem v prostředí, kde se má parta poznat jinak, než v prostředí školy. Blíže se seznámit s novými kamarády a prověřit si vlastní síly v situacích, kdy si musí poradit sami, či za pomoci kamarádů. Kolektiv žáků z 5. třídy bývá doplněn dětmi, které přicházejí z okolních škol. V letošním roce jsme přivítali 4 nové spolužáky – dvě děvčata ze školy v Perálcích a dívku a chlapce, kteří se do Proseče přistěhovali. Všichni jsme se těšili, i když nás trošku zaskočil termín akce – vyrazili jsme hned 2. září. Ve středu ráno jsme se sešli ve škole, společně jsme odjeli do Předhradí a odtud jsme pěšky procházeli nádherným údolím řeky Krounky do České Rybné. Po cestě jsme se nejen těšili z krás přírody, ale byli jsme nuceni překonávat náročné terénní překážky, tady jsme ukázali svoji odvahu, zároveň jsme se bavili hrami, při kterých jsme prokázali odvahu, sílu, ale také důvtip. Hra „Na slepého hada“ či trojnohá chůze nám dala celkem zabrat. K obědu do tábora „Barrandov“ jsme dorazili příjemně unavení a hladoví. Kdo si myslí, že po obědě, umytí a uklizení nádobí následoval důkladný odpočinek, ten se mýlí, protože celé odpoledne jsme opět hráli hry. Na sklonku dne jsme se odměnili vlastnoručně opečenými buřty. Bohužel nás od ohně vyhnal déšť, který nás pak i příjemně uspal. Ráno, už zase plně sluníčka, začalo vydatnou snídání a dopoledne jsme strávili programem, který nám připravila paní psycholožka a metodik prevence naší školy. Odpolední program byl neméně zajímavý – vybuodovali jsme si malé lanové centrum a vyzkoušeli jsme si svoji šikovnost při překonávání lanových nástrah, někteří sami, někteří za pomoci kamarádů. Pak až do večera jsme zase hráli hry a zvláště „Náhoda“ byla hodně povedená, ale i náročná. Po večeri následovala noční hra. Pobyť v tmavém lese plném tajemných bytostí a plnění „náročných“ úkolů při svíčkách je úkol jen pro nás statečné a silné. Po zvládnutí těchto činností se nám opět sladce usínalo. Třetí den po snídání jsme si sbalili svá zavazadla, celé ubytovací zařízení vzorně uklidili a vydali se na cestu zpět do školy. Asi po hodinové cestě jsme byli zpět ve škole a celý pobyt tak zakončili. Unavení, ale spokojeni, jsme vrátili děti jejich rodičům.

A můžeme se těšit na další společná dobrodružství. Vždyť jsou před námi skoro 4 školní roky.

Chceme ještě touto cestou poděkovat podniku Ergotep za odvezení našich zavazadel do České Rybné a zpět. *Mgr. Jan Stodola, Mgr. Karla Nováková, asist. Blanka Stodolová*

G

O

P

R

O

G

R

A

M

VÝLET ZA RUMCAJSEM

V pátek 11. září se členové našich pěveckých sborů Prosečánek a Červánek

vydali do Jičína. Každoročně se zde v tuto dobu koná festival Jičín – město pohádky, tento ročník byl jubilejní – 25. Přijedete-li do Jičína v době konání festivalu, určitě Vám nehrozí, že se zde budete nudit. Město ožije řadou pohádkových bytostí, probíhá tu jarmark, otevřou se řemeslné dílny i tvůrčí dílničky pro děti, kde si

všechny činnosti můžete sami vyzkoušet a ještě si odnést domů zdařilý výrobek. Toto vše doprovází bohatý kulturní program, který probíhá současně na

Valdštejnově náměstí, na Rynečku, ve Farské zahradě i na nádvoří zámku. Byli jsme moc rádi, že jsme i my mohli přispět k této bohaté přehlídce. Oběma našim sborům, Prosečánku i Červánku, se vystoupení moc povedla a byla odměněna ze strany publika jak potleskem, tak slovy chvály a uznání. Po vystoupení jsme ještě měli

čas si zde vše projít, vyzkoušet, ochutnat místní dobroty. Celodenní výlet do Jičína se nám vydařil a bude-li to možné, rádi se zúčastníme i příští rok.
Prosečánek a Červánek

N

A proč jezdíme za Rumcajsem právě do Jičína? Pokusili jsme se to pro Vás zjistit:

VÁCLAV ČTVRTEK

4. 4. 1911 - 6. 11. 1976

Václav Čtvrtek, vlastním jménem Václav Cafourek, byl spisovatel pro děti a mládež, autor povídek, románů a her o současných dětech a populárních pohádkových příběhů. Je považován za pokračovatele klasiků českých pohádek jako je Josef Lada, Ondřej Sekora, Jan Drda. Některá svá díla napsal pod pseudonymy, například Huga Prattler.

Za 1.světové války se rodina odstěhovala z Prahy k jeho dědečkovi do Jičína. V pozdějších letech v Praze vystudoval gymnázium, absolvoval kurz na obchodní akademii a na přání otce začal studovat práva, která však nedokončil, odešel po třech semestrech. Pak nastoupil jako úředník na okresním finančním ředitelství v Chebu a za 2.světové války pracoval jako finanční úředník v Praze.

Po osvobození začal spolupracovat s dětskými časopisy Brouček, Sedmihlásek, Vlastovička, později Mateřídouška, Ohníček, Pionýr, Pionýrské noviny a s Čs. rozhlasem, kde se stal vedoucím vysílání pro děti a mládež. Od roku 1960 se plně věnoval literární činnosti, kdy psal hlavně pohádkové příběhy a knihy. Jejich děje umísťuje často na Jičínsko.

Největší ohlasy získaly jeho pohádkové knihy a příběhy, které byly adaptovány pro televizi (večerníčky). Ve spolupráci s Československou televizí vznikly animované seriály, např. Pohádky z mechu a kapradí, Maková panenka, Rumcajs, Víla Amálka a další.

Část své spisovatelské tvorby věnoval psaní jak klukovských příběhů, tak i dívčích románek i větších povídek umístěných do současnosti s pohádkovými motivy. Některé z jeho prací jsou zařazovány do literatury science fiction.

Loupežník Rumcajs byl původně jičínským ševcem. Toto řemeslo vykonával poctivě po devět let, než si u něj jednou nechal šít boty i jičínský starosta Humpál. Rumcajs nedopatřením urazil starostovu mohutnou nohu, která byla jeho pýchou, a byl za to vykázán z města. Usadil se v jeskyni v lese Řáholeci, kde se začal živit jako loupežník. Jednou se sice zkusil vrátit k poctivému řemeslu, ale kníže se rozhodl pokácet les Řáholec, a tak se Rumcajs stal znovu loupežníkem, aby les zachránil. Žije tu společně se svou ženou Mankou a synkem Cipískem, s nimiž prožívá spoustu dobrodružství. Sprátlí se s lesní zvěří a ostatními lesními bytostmi. Nejčastějšími soupeři jsou mu jičínská vrchnost – kníže, kněžna, starosta Humpál a někdy dokonce sám císařpán; jindy se ale musí potýkat s nadpřirozenými nepřáteli, jakými jsou obr Cumštajn, Meluzína nebo drak.

Veronika Uhrová, Karolína Vávrová

REPUBLIKOVÉ FINÁLE OVOV v Praze 10. - 12.9.2015

Již třetí rok po sobě se družstvo žáků naší školy proboujalo do republikového finále soutěže Odznak zdatnosti olympijských vítězů. Po náročné kvalifikaci (1.

místo v okresním kole a 2. místo v krajském kole) jsme odjžděli do Prahy. Po prázdninách byla naše výkonnost trochu neznámá, a tak jsme si jeli zazávodit jaksí „naostro“.

Ve čtvrtek jsme dorazili do Prahy, po dobrém obědě se zaprezentovali, ubytovali (tentokrát na VŠ kolejích v Dejvicích) a vyrazili na odpolední výlet. Z Petřínské rozhledny jsme si vychutnali krásný výlet na Prahu, zasmáli jsme se v zrcadlovém bludišti a cestou pod Strahovským klášterem jsme se podívali na Pražský hrad. Potom už cesta do Dejvic, večere a 1. seznámení se se stadionem Juliska, kde nejdříve závodníci a pak i učitelé nacvičili nástup na zítřejší závody. Našimi soupeři bylo 40 družstev z Čech – tedy 320 závodníků, 4 zahraniční družstva – 32 závodníci a dalších 300 závodníků v kategoriích

jednotlivců.

1. závodní den začal jako již tradičně slavnostním nástupem, který se všem povedl perfektně. Po nástupu kapely hradní stráže a vlajkové čety hradní stráže zazpívala českou hymnu zpěvačka Marta Jandová. Následovaly projevy čestných hostů –

předsedy senátu Štěcha, 1. náměstka policejního prezidenta plk. Mgr. Martina Vondráška, sportovního ředitele Dukly Praha Jaroslava Prišćáka a starosty obvodu Dejvice. Na stadionu nás přivítali duchovní otcové a pořadatelé celé akce Robert Změlík a Roman Šebrle. Se svým pozdravem a přáním úspěchů se také přidala Věra Čáslavská a Šárka Kašpárková.

Rozcvičení ve stylu zumbly a pak již sportovní boje na ostro. První den jsme absolvovali 5 disciplin-

běh na 60 metrů, skok daleký, hod medicinbalem přes hlavu, shyby na šikmé lavičce po dobu 2 minut a přeskoky švihadla po dobu 2 minut. Prezentovali jsme se výkony spíše lepšího průměru. Za zmínku stojí výkon Jakuba Dostála, který skočil do dálky 529 cm a Štěpánky Doležalové, ta přeskočila švihadlo za 2 minuty 363 x. V pozdním odpoledni jsme pak obdivovali při exhibici osobností výkony sportovců – reprezentantů (např. bratrů Davida a Tomáše Svobodových, cyklisty Pavla Buráně, basketbalisty Lukáše Krause a osobností, které známe z televize – Jana Smetany či Jakuba Koháka a několika dalších).

O

V

O

V

Druhý den začal opět rozcvičením při zumbě a pak už začali opět tuhé boje –

trojskok z místa, kliky po dobu 2 minut, lehy sedy po dobu 2 minut, hod kriketovým míčkem a závěrečné trápení při běhu na 1000 metrů. Pak už čekání na celkové výsledky. Družstvo skončilo na celkovém 23. místě ziskem 40 606 bodů – toto umístění je nejlepší ze všech tří našich účastí.

Na reprezentaci školy se podíleli **Štěpánka Doležalová, Barbora Lněničková, Natálie Nešetřilová, Veronika Uhrová, Jakub Dostál, Filip Sejkora,**

Martin Štorek a Andrej Česka. Bohužel družstvo v tomto složení končí a pro příští rok musíme vybudovat nové.

V kategorii jednotlivců ročníku narození 2005 nás reprezentoval **Jaromír Síla.** Po suverénních vítězstvích

v okresním i krajském kole jsme byli zvědaví na jeho souboje se stejně starými kluky z celé ČR. V konkurenci 23 kluků, ač postavou úplně nejmenší, svým výkonem nakonec ze všech nejlepší. **Jaromír Síla vyhrál republikové finále v žákovském desetiboji.** Jeho výkony v silových disciplínách jsou také mnohdy udivující – udělá 92 shybů na šikmé lavičce, přes švihadlo dokáže skočit 383x za 2 minuty, udělá

85 kliků a 101 lehů sedů za 2 minuty a také jeho výkon v běhu na 1000 metrů – 3:38 min - je také na žáka 4. třídy velmi kvalitní. Blahopřejeme a věříme, že Jaromír bude od příštího roku velmi platným členem nově se rodícího družstva.

V letošním roce jsme měli ještě jednoho sportovce mezi desetibojaři. **Paní učitelka**

Karla Nováková absolvovala svůj desetiboj v rámci soutěže učitelů. Celou soutěž zvládla a vytvořila si několik osobních rekordů. Blahopřejeme a obdivujeme především odvahu, se kterou do soutěže vstoupila. Celý pobyt v Praze jsme si náležitě užili. A ač unaveni, se spoustou zážitků jsme se vrátili domů.

6. ročník soutěže OVOV je minulostí a my se začínáme připravovat na příští rok.

Mgr. Jan Stodola

P

R

A

H

A

A

ROSTOU, ROSTOU?

Houby konečně začínají růst. A abyste se nám při procházce lesem neotrávili, přinášíme Vám atlas nejznámějších druhů.
Slávka Jenišťová

T

Houby (Fungi, dříve Mycophyta) představují velkou skupinu živých organismů dříve řazenou k rostlinám, ale nyní vyčleněnou jako samostatnou říši. Její zástupce lze nalézt po celé Zemi a vyskytují se mezi nimi významní rozkladači, parazité či v průmyslu i potravinářství využívané druhy. Mnoho druhů náleží mezi mutualisty žijící v symbióze s cévnatými rostlinami nebo s řasami. Je známo kolem 70 000 druhů hub. V Česku je zjištěno asi 10 000 druhů. Věda zabývající se houbami se nazývá mykologie.

L

HŘIB KOVÁŘ

Řadí se mezi barevné a modrající hříby. Při konzumaci je nutná delší tepelná úprava, poněvadž syrový nebo nedovařený může vyvolat trávicí potíže. Ve starší literatuře bývá oproti stávajícímu úzu prohozen český název hříbu kováře s hřibem kolodějem.

A

HŘIB SMRKOVÝ

Latinský (vědecký) název *Boletus edulis* znamená v překladu „hřib jedlý“. V České republice je dále znám pod lidovými názvy: bílý hřib, bílý kozák, červený hřib, doubravník, jalovcový hřib, nakládáček, smrčák, smrkovák a smrkovej doubravník. Pod označením „nakládačky“ se dříve na trzích draze prodávaly mladé bílé plodnice pocházející především ze smíšených smrkovo-dubových lesů.

S

HŘIB PRAVÁK

Hřib pravý nebo také hřib obecný, hřib bílý nebo jen bělohřib, je atraktivní a vyhledávanou houbou. Jde o hřib, který se všeobecně velmi cení a v české kuchyni nachází nejširší uplatnění. Hřib pravý je variabilní velikostí a zbarvením. Neměnná je naopak dužina. Ta má tvrdší konzistenci a bělostnou barvu. Na řezu si barvu zachovává.

H

Praváka také provází slabá houbová vůně a jemná houbová chuť.

U

KŘEMENÁČ BŘEZOVÝ

Křemenáč březový je jedlá houba z čeledi hřibovitých. Uvádí se, že je stejně jako jiné křemenáče za syrova jedovatý. Roste dosti hojně od června do října v lesích listnatých, smíšených i jehličnatých, ale také ve stromořadích a podobně.

B

EXKURZE 6. A 7. TŘÍDY DO ZOO A BOTANICKÉ ZAHRADY V PRAZE

V pátek 18. 9. 2015 jsme se vydali do Prahy, kde jsme v rámci přírodopisu chtěli navštívit botanickou zahradu se skleníkem Fata Morgánou a zoologickou zahradu.

Ranní vstávání a cestu jsme zvládli dobře, a tak už jsme před vchodem do skleníku. V tropickém prostředí skleníku jsme viděli nejen rozkvetlé orchideje, ale i výstavu masožravých rostlin a dalších rostlin, které známe z obrázků či filmů z televize. Mnoho času jsme také strávili u akvárií a jezírka. Překvapili nás také volně

poletující tropičtí motýli.

Po krátkém přesunu do ZOO jsme měli volný čas na prohlídku zahrady a plnění úkolů, které jsme dostali ještě před začátkem exkurze. Zde toho bylo k vidění opravdu hodně. Tlupa goril vedená samcem Richardem, obří terárium s anakondami, hrající si tygři, elegantní žirafy, koupající se lední medvědi a mnoho dalších cizokrajných zvířat.

Počasí nám oproti předpovědi přálo – sluníčko příjemně hrálo. Nebylo horko, a snad i proto byla zvířata aktivní a mohli jsme si je pozorně prohlédnout. Samozřejmě jsme si také užili projížďku vláčkem nebo hry v dětských koutcích.

Trochu unaveni, ale určitě spokojeni jsme se navečer vrátili domů.

Mgr. Jan Stodola

JEZDÍME DO DIVADLA

I v letošním roce budeme jezdit do Východočeského divadla v Pardubicích. Na abonentné představení už se moc těšíme a doufáme, že se nám budou líbit stejně jako v předchozích letech. Poprvé pojedeme ve středu 21. října a uvidíme představení Kytice.

Jevištní podoba sbírky balad Kytice z pověstí národních (1853), nejslavnějšího díla miletinského rodáka Karla Jaromíra Erbena a jednoho z nejznámějších děl české literatury vůbec. Co se vám vybaví jako první, když se řekne Kytice? Zemřela matka a do hrobu dána? Na topole podle skal? Nechoď dceruško k jezeru? Hrej si – tumáš kohouta? Dej sem dítě? Hoj ty Štědrý večere, ty tajemný svátku? Naše inscenace vás přesvědčí, že Kytice rozhodně nepatří jen do zaprášené archivní poličky s označením „povinná školní četba“! Kytice jako národní poklad, otevírající před námi svět magických balad i moudrostí našich předků. Kytice jako výsostná poezie s romantickým oděrem i hororovou patinou. Kytice jako téma viny, trestu a daností zákonů lidských i přírodních.

Kytice jako kniha, kterou všichni známe, ale na kterou jsme už možná trochu zapomněli.....

Ema Klesnilová, Nina Sodomková

MALTA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V této rubrice uvádíme zajímavá místa, kam jste se Vy, naši milí čtenáři, podívali. Tentokrát cestovali naši angličtináři, tak jsme je poprosili o pár postřehů.

Naše škola získala finanční prostředky z MŠMT, pro oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání, Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Jednou z podporovaných aktivit byl také zahraniční jazykový kurz pro učitele. Tři učitelé anglického jazyka se v září zúčastnili 13ti denního jazykového pobytu v mezinárodní jazykové škole na Maltě. Jazyková škola Sprachcaffe má pobočky po celém světě a vyznačuje se vysokou kvalitou výuky. Se svojí více jak třicetiletou tradicí patří mezi nejprestižnější školy. Během pobytu jsme nejen „pilovali“ angličtinu, ale poznávali jsme i jinou zemi, kulturu, tradice, zvyky, památky...Stáž pro nás byla obrovským přínosem. Získali jsme mnoho informací a zkušeností, které budeme moci předávat našim žákům.

Malta, dlouhý tvar Maltská republika (maltsky *Repubblika ta' Malta*, anglicky *Republic of Malta*), je vyspělá, hustě obydlená ostrovní země ve Středozemním moři. Jde o členskou zemi Evropské unie. Strategická poloha Malty ve Středozemním moři z ní udělala důležitý obchodní uzel. V průběhu dějin byla ovládaná Féničany, Kartágem, Římem, Byzantskou říší, Francouzi a Spojeným královstvím. Nezávislost od Velké Británie získala v roce 1964, stále je však členem Commonwealthu. Členským státem EU se stala v roce 2004. Hlavním městem je Valletta. Úředními jazyky jsou maltština a angličtina.

C

E

S

T

O

M

Á

N

I

E

PO STOPÁCH BOŽENY NĚMCOVÉ

V úterý 22. září se žáci 8. tříd společně s třemi žáky 9. třídy zúčastnili celodenního výletu s názvem Po stopách Boženy Němcové. Když jsme kolem 9. hodiny přijeli do České Skalice, u Muzea Boženy Němcové nás přivítala socha

Barunky. V muzeu nám paní průvodkyně povídala o životě, díle i rodině Boženy Němcové. Muzeum bylo spojené i s Muzeem textilu, kde jsme se dozvěděli mnoho nového o historii výroby látek. Další zastávka následovala ve škole Barunky Panklové. Viděli jsme prostředí, ve kterém se učila, i některé staré školní pomůcky.

Také jsme se dozvěděli, že se známkovalo i šestkou! Následovala 3km procházka na zámek Ratibořice, kde jsme se rozdělili na dvě skupiny a prohlédli si 1. patro zámku se zajímavým výkladem.

Pan průvodce nás poté vzal na Rudrův mlýn, Staré Bělidlo a Viktorčin splav, kde jsme se mohli dočíst, jak to s Viktorkou dopadlo ve skutečnosti. Výlet se nám moc líbil.

Hana Odvárková, Katka Stodolová

NENECHTE SI UJÍT:

Abychom začali nový školní rok zvesela, našli jsme pro Vás:

Z písemek:

Jiráskovo pětidílné dílo – Efelvěk (F. L. Věk)

Josef Kajetán Kryl (Tyl)

Hlavní postavou povídky V zámku a podzámčí je paní Běždopolová. (paní Skočdopolová)

V Kytici najdeme báseň Záhořovo lože. Žák napsal do testu Hrobařovo lože a soused to opsal jako Hrabošovo lože.

Mezi renesanční umělce patří Michelangelo Buonarroti, Leonardo da Vinci a Carpe Diem. (Carpe diem je správně latinské rčení Užij dne).

Ze žákovských knížek:

Vrtala spolužačce zub kružítkem a propíchla jí dáseň.

Spadl ze židle až na zem.

Střílí brčkem kousky housky.

Odmítá psát cokoliv do školního sešitu, který ani nemá.

Předstírá, že mě poslouchá a kulí oči.

Neudělal domácí úkol, protože si myslel, že je jen tak!

Zkoušel na spolužákovi karate a ten mu zlomil nos.

Vaše dcera pokousala prsty zubaře, když jí chtěl vytrhnout zub. Zaříd'te, ať se to vícekrát neopakuje.

Zapomněla mi připomenout, že zapomněla sešit do AJ. Trénujte s ní doma paměť, potřebuje to.

Váš syn neustále vyrušuje, prosím o nápravu, již nevím, co s ním mám dělat. (Poznámku matka podepsala se slovy: „Já také ne, ale přeji mnoho úspěchů.“)

Odkazy:

www.veskole.cz

narodni-divadlo.cz

Profimedia.cz

mimibazar.cz

Www.seznam.cz

novinky.cz

www.google.com

www.i-creative.cz

<http://www.icej.cz/>

**KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012**